

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru o dan adran 60(4) o Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

**HENEBION HYNAFOL,
CYMRU**

**Rheoliadau Henebion Cofrestredig
(Cytundebau Partneriaeth
Dreftadaeth) (Cymru) 2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn wedi eu gwneud o dan bwerau a roddir i Weinidogion Cymru gan Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979 (p. 46) ("Deddf 1979"). Maent yn gwneud darpariaeth ynghylch cytundebau partneriaeth dreftadaeth sy'n ymwneud â henebion cofrestredig yng Nghymru.

Mae Deddf 1979 yn amddiffyn henebion o ddiddordeb archaeolegol neu hanesyddol. Gall heneb fod yn adeilad, strwythur, gwaith, ogof neu gloddfa, neu safle. Mae Deddf 1979 yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru gynnal cofnod (y cyfeirir ato fel "Cofrestr") o henebion yng Nghymru sydd o bwysigrwydd cenedlaethol. Dim ond os ydynt wedi eu hawdurdodi gan Weinidogion Cymru y caniateir i fathau penodol o waith gael eu cyflawni. Yr enw ar yr awdurdodiad hwn yw "cydsyniad heneb gofrestredig" ac fe'i rhoddir o dan Ran 1 o Ddeddf 1979.

Diwygiodd Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 (dccc 4) Ddeddf 1979 i gyflwyno "cytundeb partneriaeth dreftadaeth". Cytundeb yw hwn rhwng Gweinidogion Cymru a pherchennog heneb gofrestredig yng Nghymru neu berchennog tir sy'n ffinio â heneb gofrestredig o'r fath, neu yng nghyffiniau heneb gofrestredig o'r fath (y cyfeirir ato isod fel "tir cysylltiedig"). Gall fod partïon ychwanegol hefyd i gytundeb partneriaeth dreftadaeth, gan gynnwys unrhyw berson arall sydd â buddiant yn yr heneb neu'r tir cysylltiedig. Mae adran 9ZB(2) o

Ddeddf 1979 yn darparu y caiff cytundeb partneriaeth dreftadaeth ymwneud â mwy nag un heneb gofrestredig.

Caiff cytundeb partneriaeth dreftadaeth roi cydsyniad heneb gofrestredig ar gyfer rhaglen waith a bennir yn y cytundeb. Dim ond at ddiben symud ymaith neu atgyweirio heneb gofrestredig y mae'r cytundeb yn gymwys iddi, neu unrhyw ran ohoni, neu i wneud unrhyw addasiadau neu ychwanegiadau i heneb o'r fath y caiff y gwaith gael ei wneud.

Mae adran 9ZB(3) o Ddeddf 1979 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud y Rheoliadau hyn i wneud darpariaeth bellach ynghylch cynnwys cytundebau partneriaeth dreftadaeth a'r gweithdrefnau ar gyfer cytuno ar gytundebau a'u terfynu.

Mae rheoliad 3 yn nodi materion y mae'n rhaid eu cynnwys mewn cytundeb partneriaeth dreftadaeth. Maent yn cynnwys pethau fel hyd y cytundeb a darpariaeth i'r partïon gwtogi (ond nid ymestyn) hyd y cytundeb neu ddarpariaeth ynddo.

Mae rheoliadau 4 a 5 yn gwneud darpariaeth ynghylch gofynion ymgynghori a chyhoeddusrwydd. Mae rheoliad 4 yn nodi'r gofynion ymgynghori a chyhoeddusrwydd y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru gydymffurfio â hwy cyn iddynt ymrwymo i gytundeb partneriaeth dreftadaeth neu amrywio cytundeb presennol i gynnwys un neu ragor o henebion cofrestredig ychwanegol. Maent yn cynnwys ymgynghori â pherchennog a meddiannydd y tir, ac â'r awdurdodau lleol perthnasol, a rhoi cyhoeddusrwydd i gytundebau partneriaeth dreftadaeth drafft neu amrywiadau drafft ar gytundebau drwy ddulliau electronig am nifer penodedig o ddiwrnodau. Mae rheoliad 5 yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi rhestr, drwy ddulliau electronig, o gytundebau partneriaeth dreftadaeth cyfredol a bod rhaid iddynt ddiweddarau'r rhestr cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl ymrwymo i gytundeb partneriaeth dreftadaeth newydd.

Mae rheoliadau 6 i 8 yn darparu ar gyfer gweithdrefn y caiff Gweinidogion Cymru ei defnyddio, drwy orchymyn ("gorchymyn terfynu") i derfynu cytundeb partneriaeth dreftadaeth, neu ddarpariaeth mewn cytundeb o'r fath, heb gytundeb partïon eraill y cytundeb. Dim ond pan fyddant yn cyflwyno hysbysiad o'u bwriadau i'r partïon eraill ("hysbysiad o'r bwriad i derfynu") a bod amodau penodedig wedi eu bodloni y caiff Gweinidogion Cymru wneud hynny. Rhaid i'r hysbysiad o'r bwriad i derfynu, ymhlith pethau eraill, ddarparu nad yw unrhyw waith a awdurdodwyd gan y cytundeb wedi ei awdurdodi mwyach ac na chaniateir ei gyflawni ar ôl i'r hysbysiad gael ei gyflwyno. Mae'r amodau'n cynnwys

rhoi cyfle i bartïon eraill y cytundeb a phersonau eraill sydd â buddiant i wrthwynebu'r gorchymyn terfynu

Mae rheoliad 9 yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru, ar ôl gwneud gorchymyn terfynu, ei anfon at bersonau penodedig, gan gynnwys partïon eraill y cytundeb.

Mae adran 9ZB(7) o Ddeddf 1979 yn galluogi Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, i wneud darpariaeth yn datgymhwyso, neu'n cymhwyso neu'n atgynhyrchu gydag addasiadau neu hebddynt, unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf honno at ddibenion cytundebau partneriaeth dreftadaeth.

Mae rheoliad 10 yn cael ei wneud o dan adran 9ZB(7) o Ddeddf 1979 ac mae'n atgynhyrchu gydag addasiadau adran 9 o'r Ddeddf honno i wneud darpariaeth ynghylch digollediad y gall fod rhaid i Weinidogion Cymru ei dalu pan fyddant yn cyflwyno hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'n gwneud gorchymyn terfynu. Os oes parti i'r cytundeb wedi mynd i wariant penodedig neu wedi dioddef colled neu ddifrod fel arall, gall fod yn ofynnol i Weinidogion Cymru ddigolledu'r person hwnnw.

Mae rheoliad 11 yn gwneud darpariaeth bellach ynghylch y digollediad a all fod yn daladwy o dan reoliad 10. Mae'n cael ei wneud o dan adran 9ZB(7) o Ddeddf 1979 ac mae'n cymhwyso adran 27 o'r Ddeddf honno at hawliadau am ddigollediad o dan reoliad 10. Mae adran 27 yn gosod rheolau ar gyfer asesu'r digollediad sy'n daladwy am y dibrisiant yng ngwerth tir pan fo Gweinidogion Cymru yn cyflwyno hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'n gwneud gorchymyn terfynu.

Mae rheoliad 12 a'r Atodlen yn datgymhwyso neu'n addasu darpariaethau eraill yn Neddf 1979 at ddibenion cytundebau partneriaeth dreftadaeth. Mae'r addasiadau'n cynnwys rhoi pŵer i berson a awdurdodir gan Weinidogion Cymru i fynd ar dir i arolygu heneb gofrestredig mewn cysylltiad â chynnig i derfynu cytundeb partneriaeth dreftadaeth.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Cadw, Llywodraeth Cymru, Plas Carew, Caerdydd, CF15 7QQ ac ar wefan Llywodraeth Cymru yn www.llyw.cymru/.

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru o dan adran 60(4) o Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

**HENEBION HYNAFOL,
CYMRU**

**Rheoliadau Henebion Cofrestredig
(Cytundebau Partneriaeth
Dreftadaeth) (Cymru) 2021**

Gwnaed ***

Yn dod i rym ***

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau hyn drwy arfer y pwerau a roddir gan adrannau 9ZB(3) a (7) a 60(1A) o Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979(1).

Yn unol ag adran 60(4) o'r Ddeddf honno, gosodwyd drafft o'r offeryn hwn gerbron Senedd Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddi drwy benderfyniad(2).

Enwi a chychwyn

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Henebion Cofrestredig (Cytundebau Partneriaeth Dreftadaeth) (Cymru) 2021 a deuant i rym ar XX.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “amrywiad drafft” (“*draft variation*”) yw amrywiad drafft ar gytundeb partneriaeth dreftadaeth;

-
- (1) 1979 p. 9. Mewnosodwyd adran 9ZB gan adran 11(1) o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 (dccc 4) (“Deddf 2016”). Mewnosodwyd adran 60(1A) gan adran 40(1) o Ddeddf 2016.
- (2) Mewnosodwyd adran 60(4) gan adran 40(2) o Ddeddf 2016.

ystyr “awdurdod lleol” (“local authority”) yw—

- (a) cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru, a
- (b) mewn perthynas â thir yn Lloegr sy’n ffinio heneb gofrestredig yng Nghymru neu sydd yn ei chyffiniau, cyngor y sir neu’r dosbarth y lleolir y tir hwnnw ynddi neu ynddo;

ystyr “cydsyniad heneb gofrestredig” (“*scheduled monument consent*”) yw cydsyniad o dan adran 2(3) o Ddeddf 1979 ar gyfer gwaith penodedig at ddiben symud ymaith neu atgyweirio’r heneb gofrestredig y mae’r cytundeb yn ymwneud â hi neu unrhyw ran ohoni, neu ar gyfer gwneud unrhyw addasiadau neu ychwanegiadau i’r heneb;

ystyr “cytundeb drafft” (“*draft agreement*”) yw cytundeb partneriaeth dreftadaeth drafft;

ystyr “cytundeb partneriaeth dreftadaeth” (“*heritage partnership agreement*”) yw cytundeb y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo iddo o dan adran 9ZA o Ddeddf 1979;

ystyr “Deddf 1979” (“*the 1979 Act*”) yw Deddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979;

ystyr “gorchymyn terfynu” (“*termination order*”) yw gorchymyn o dan reoliad 6;

ystyr “heneb gofrestredig” (“*scheduled monument*”) yw heneb sydd am y tro wedi ei chynnwys yn y Gofrestr o henebion a gynhelir gan Weinidogion Cymru o dan adran 1 o Ddeddf 1979;

mae i “hysbysiad o’r bwriad i derfynu” (“*notice of proposed termination*”) yr ystyr a roddir gan reoliad 6(4);

ystyr “perchennog” (“*owner*”), mewn perthynas â heneb gofrestredig neu dir sy’n ffinio heneb gofrestredig neu yn ei chyffiniau, yw person sydd am y tro—

- (a) yn berchennog yr ystâd mewn cysylltiad â’r ffi syml yn yr heneb gofrestredig neu’r tir, neu
- (b) â hawl i denantiaeth ar yr heneb gofrestredig neu’r tir (yn ôl y digwydd) am gyfnod o flynyddoedd y mae nifer penodol ohonynt heb fod yn llai na 7 mlynedd yn dal heb ddod i ben.

Materion y mae’n rhaid eu cynnwys mewn cytundeb partneriaeth dreftadaeth

3.—(1) Rhaid i gytundeb partneriaeth dreftadaeth gynnwys—

- (a) digon o wybodaeth i adnabod yr heneb gofrestredig neu’r tir y mae’r cytundeb yn

ymwneud â hi neu ag ef, gan gynnwys plan neu luniad o'r heneb neu'r tir;

- (b) unrhyw blaniau a lluniadau eraill ac unrhyw wybodaeth arall sy'n angenrheidiol i ddisgrifio'r gwaith a gwmpesir gan y cytundeb;
- (c) y dyddiad y mae'r cytundeb yn cael effaith;
- (d) hyd y cytundeb;
- (e) darpariaeth sy'n galluogi'r partïon i gwtogi (ond nid ymestyn) hyd y cytundeb neu ran o'r cytundeb;
- (f) gweithdrefn sy'n ei gwneud yn ofynnol i barti i'r cytundeb sy'n dymuno ei amrywio er mwyn ymwneud ag un neu ragor o henebion cofrestredig ychwanegol anfon copi o'r amrywiad drafft at Weinidogion Cymru.

(2) Gweler hefyd yr adrannau a ganlyn yn Neddf 1979—

- (a) 9ZA(3) (yn darparu y caiff cytundeb partneriaeth dreftadaeth gynnwys darpariaeth sy'n rhoi cydsyniad heneb gofrestredig ar gyfer gwaith a bennir yn y cytundeb, yn ddarostyngedig i unrhyw amodau a bennir yn y cytundeb);
- (b) 9ZA(4) (pethau eraill y caniateir darparu ar eu cyfer mewn cytundeb partneriaeth dreftadaeth);
- (c) 9ZB(1) (yn gwneud darpariaeth atodol ar gyfer cytundebau partneriaeth dreftadaeth).

Gofynion ymgynghori a chyhoeddusrwydd: cytundeb partneriaeth dreftadaeth drafft neu amrywiad drafft

4.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn pennu gofynion ymgynghori a chyhoeddusrwydd y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru gydymffurfio â hwy—

- (a) cyn iddynt ymrwymo i gytundeb partneriaeth dreftadaeth, neu
- (b) cyn i gytundeb presennol gael ei amrywio er mwyn ymwneud ag un neu ragor o henebion cofrestredig ychwanegol.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru—

- (a) anfon copi o'r cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft (yn ôl y digwydd) at y canlynol—
 - (i) perchennog yr heneb gofrestredig neu'r tir y mae'r cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft yn ymwneud â hi neu ag ef,
 - (ii) unrhyw feddiannydd i'r heneb gofrestredig neu'r tir,

(iii) unrhyw awdurdod lleol y lleolir yr heneb gofrestredig neu'r tir yn ei ardal, a

(iv) unrhyw awdurdod lleol sy'n warcheidwad i'r heneb gofrestredig neu'r tir (yn rhinwedd adran 12 neu 15 o Ddeddf 1979), a

(b) gwahodd sylwadau gan y personau hynny o fewn cyfnod penodedig o 21 o ddiwrnodau o leiaf sy'n dechrau ar y diwrnod yr anfonir y drafft.

(3) Rhaid i Weinidogion Cymru hefyd—

(a) cyhoeddi'r wybodaeth a ganlyn drwy ddulliau electronig am o leiaf 21 o ddiwrnodau—

(i) cyfeiriad neu leoliad yr heneb gofrestredig neu'r tir y mae'r cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft yn ymwneud â hi neu ag ef,

(ii) crynodeb o'r cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft,

(iii) manylion ynghylch sut y gellir cyflwyno sylwadau am y cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft,

(iv) erbyn pa ddyddiad y mae'n rhaid i'r sylwadau ddod i law,

(b) anfon yr wybodaeth a ddisgrifir yn is-baragraff (a) at unrhyw berson y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried bod ganddo fuddiant yn y cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft, ac

(c) os bydd unrhyw berson yn gofyn iddynt wneud hynny, anfon copi o'r cytundeb drafft neu'r amrywiad drafft at y person hwnnw.

(4) Nid yw'r rheoliad hwn yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi neu anfon at unrhyw berson wybodaeth—

(a) sy'n gyfrinach fasnach,

(b) y mae ei datgelu yn debygol o niweidio buddiant masnachol unrhyw berson,

(c) y byddai ei datgelu'n gyfystyr â thor cyfrinachedd y gallai unrhyw berson ddwyn achos llys yn ei gylch, neu

(d) y gwaherddir ei datgelu gan unrhyw ddeddfiad, neu o dan unrhyw ddeddfiad, neu gan orchymyn llys.

Gofyniad cyhoeddusrwydd: dyletswydd i gyhoeddi rhestr

5.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gosod gofyniad cyhoeddusrwydd y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru gydymffurfio ag ef.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru—

- (a) cyhoeddi rhestr, drwy ddulliau electronig, o'r holl gytundebau partneriaeth dreftadaeth cyfredol, a
- (b) cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i gytundeb partneriaeth dreftadaeth gael ei wneud, neu ar ôl i gytundeb presennol gael ei amrywio (er mwyn ymwneud ag un neu ragor o henebion cofrestredig ychwanegol), ychwanegu'r cytundeb neu'r amrywiad at y rhestr.

Gorchmynion terfynu: cyffredinol

6.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn (“gorchymyn terfynu”), derfynu cytundeb partneriaeth dreftadaeth, neu ran o gytundeb, ar ddyddiad cynharach na'r dyddiad pryd y byddai fel arall yn peidio â chael effaith.

(2) Caiff gorchymyn terfynu a wneir o dan y rheoliad hwn gynnwys unrhyw ddarpariaethau atodol, cysylltiedig, darfodol, trosiannol neu ddarpariaethau arbed y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn briodol.

(3) Ond ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud gorchymyn terfynu oni bai—

- (a) eu bod wedi cyflwyno hysbysiad o'r bwriad i derfynu'r cytundeb partneriaeth dreftadaeth—
 - (i) i bartïon eraill y cytundeb, a
 - (ii) i unrhyw berson arall y maent yn ystyried bod ganddo fuddiant yn y cytundeb, a
- (b) bod amodau 1, 2 a 3 yn rheoliad 7 wedi eu bodloni.

(4) Yn y Rheoliadau hyn, “hysbysiad o'r bwriad i derfynu” yw hysbysiad sy'n nodi—

- (a) drafft o'r gorchymyn terfynu,
- (b) y rhesymau dros y bwriad i derfynu,
- (c) y gellir gwneud gwrthwynebiadau ar y ffurf a bennir yn yr hysbysiad i Weinidogion Cymru unrhyw bryd cyn diwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad.

Gorchmynion terfynu: amodau

7.—(1) Dyma'r amodau y cyfeirir atynt yn rheoliad 6(3)(b).

(2) Amod 1 yw bod y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad o'r bwriad i derfynu wedi dod i ben.

(3) Amod 2 yw os cafodd gwrthwynebiad ei wneud i Weinidogion Cymru cyn diwedd y cyfnod hwnnw, eu bod hwy—

- (a) wedi peri i ymchwiliad lleol cyhoeddus gael ei gynnal, neu
- (b) wedi rhoi cyfle i'r personau a ddisgrifir ym mharagraff (4) i ymddangos gerbron person a benodir gan Weinidogion Cymru at y diben hwnnw a chael eu gwrando ganddo.

(4) Y personau yw—

- (a) y person sy'n gwneud y gwrthwynebiad, a
- (b) os yw'r person y cyfeirir ato yn is-baragraff (a) yn derbyn y cyfle i fod yn bresennol mewn gwrandawriad—
 - (i) unrhyw berson arall y mae'r hysbysiad o'r bwriad i derfynu wedi ei gyflwyno iddo, a
 - (ii) unrhyw berson arall y mae'n ymddangos i Weinidogion Cymru ei bod yn briodol rhoi cyfle iddo i fod yn bresennol mewn gwrandawriad.

(5) Amod 3 yw bod Gweinidogion Cymru wedi ystyried—

- (a) unrhyw wrthwynebiadau a wnaed cyn diwedd y cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (2) ac na chawsant eu tynnu'n ôl, a
- (b) adroddiad y person a gynhaliodd unrhyw ymchwiliad neu wrandawriad yn unol â pharagraff (3).

(6) Mae adran 250(2) a (3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972⁽¹⁾ (ymchwiliadau lleol: tystiolaeth) yn gymwys i ymchwiliad lleol cyhoeddus a gynhelir gan berson penodedig yn unol â pharagraff (3).

Gorchmynion terfynu: effaith cyflwyno hysbysiad o'r bwriad i derfynu

8.—(1) Rhaid i hysbysiad o'r bwriad i derfynu ddarparu na chaniateir i waith a awdurdodwyd gan gydsyniad heneb gofrestredig a roddwyd gan y cytundeb partneriaeth dreftadaeth y mae'r hysbysiad yn ymwneud ag ef gael ei gyflawni ar ôl y dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad i berchennog yr heneb gofrestredig ac unrhyw feddiannydd iddi.

(2) Nid yw'r gwaith hwnnw i'w ystyried fel pe bai wedi ei awdurdodi o dan adran 2(3) o Ddeddf 1979 unrhyw bryd ar ôl y dyddiad y cyflwynir hysbysiad yn unol â pharagraff (1).

(3) Ond mae paragraff (2) yn peidio â bod yn gymwys—

- (a) os bydd Gweinidogion Cymru yn gwneud gorchmyn terfynu o dan reoliad 6 o fewn y cyfnod o 21 mis sy'n dechrau â'r dyddiad y

(1) 1972 p. 70.

cyflwynir hysbysiad yn unol â pharagraff (1), ar y dyddiad y gwneir y gorchymyn terfynu,

- (b) os bydd Gweinidogion Cymru, o fewn y cyfnod hwnnw o 21 mis, yn cyflwyno hysbysiad i berchennog yr heneb gofrestredig ac unrhyw feddiannydd iddi eu bod wedi penderfynu peidio â gwneud gorchymyn terfynu o dan reoliad 6, ar y dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad hwnnw, ac
- (c) mewn unrhyw achos arall, ar ddiwedd y cyfnod hwnnw o 21 mis.

Gorchmynion terfynu: gofyniad hysbysu

9. Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl gwneud gorchymyn terfynu, rhaid i Weinidogion Cymru anfon copi o'r gorchymyn—

- (a) at bob person y cyflwynwyd hysbysiad o'r bwriad i derfynu iddo;
- (b) at unrhyw berson arall a gafodd gyfle i fod yn bresennol yn y gwrandawriad o dan reoliad 7(4)(b)(ii).

Digollediad sy'n ymwneud â hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu orchymyn terfynu

10.—(1) Mae paragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fo Gweinidogion Cymru yn cyflwyno hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'n gwneud gorchymyn terfynu,
- (b) pan fo parti i'r cytundeb partneriaeth dreftadaeth sydd â buddiant yn y cyfan neu unrhyw ran o'r heneb gofrestredig neu'r tir y mae'r cytundeb yn gymwys iddi neu iddo—
 - (i) wedi mynd i wariant wrth gyflawni gwaith y mae'r hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'r gorchymyn terfynu yn peri ei fod yn waith ofer, neu
 - (ii) wedi dioddef colled neu ddifrod fel arall y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i'r hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'r gorchymyn terfynu, ac
- (c) pan fo'r parti hwnnw i'r cytundeb yn anfon hawliad am iawndal at Weinidogion Cymru a bod hwnnw'n dod i'w llaw o fewn cyfnod o chwe mis sy'n dechrau ar y dyddiad y mae'r hysbysiad o'r bwriad i derfynu neu'r gorchymyn terfynu yn cael effaith.

(2) Mae gan y parti i'r cytundeb partneriaeth dreftadaeth hawl i gael ei dalu digollediad gan Weinidogion Cymru mewn cysylltiad â'r gwariant, y golled neu'r difrod a grybwyllir ym mharagraff (1)(b).

(3) At ddibenion y rheoliad hwn, mae unrhyw wariant yr eir iddo wrth baratoi planiau (neu waith

paratoi tebyg arall) at ddibenion unrhyw waith i'w drin fel pe aed iddo wrth gyflawni'r gwaith hwnnw.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), nid oes digollediad yn daladwy o dan y rheoliad hwn mewn cysylltiad â'r canlynol—

- (a) gwaith a gyflawnwyd cyn i'r cytundeb gael effaith, neu
- (b) unrhyw golled neu ddifrod arall (heb fod yn golled neu ddifrod sy'n ddibrisiant yng ngwerth buddiant mewn tir) sy'n deillio o unrhyw beth a wnaed neu a hepgorwyd cyn i'r cytundeb gael effaith.

Cymhwyso adran 27 o Ddeddf 1979 sy'n ymwneud â digollediad

11. Mae adran 27 (darpariaethau cyffredinol ynghylch digollediad am ddibrisiant) o Ddeddf 1979 yn gymwys i ddigollediad o dan reoliad 10 mewn cysylltiad â cholled neu ddifrod sy'n ddibrisiant yng ngwerth buddiant mewn tir.

Cymhwyso darpariaethau eraill yn Neddf 1979

12.—(1) Mae'r Atodlen yn datgymhwyso neu'n addasu darpariaethau eraill yn Neddf 1979 at ddibenion cytundebau partneriaeth dreftadaeth.

(2) Mae'r darpariaethau yn Neddf 1979 a bennir yng ngholofn chwith y Tabl yn yr Atodlen wedi eu haddasu neu wedi eu datgymhwyso yn unol â'r cofnod cyfatebol yng ngholofn dde'r Tabl hwnnw.

Enw

Teitl y Gweinidog, un o Weinidogion Cymru

YR ATODLEN Rheoliad 12

Tabl

<i>Darpariaeth</i>	<i>Addasiad</i>
adran 2 (rheoli gwaith sy'n effeithio ar henebion cofrestredig)	Mae'r adran yn gymwys fel pe bai is-adrannau (3A) a (3B) wedi eu hepgor.
adran 4 (hyd, addasu a dirymu cydsyniad heneb gofrestredig)	Mae Deddf 1979 yn gymwys fel pe bai'r adran wedi ei hepgor.
adran 6 (pwerau mynediad i arolygu henebion cofrestredig, etc.)	Mae'r adran yn gymwys fel pe bai, yn is-adran (2)— (1) paragraff (a) wedi ei hepgor, a— (2) y canlynol wedi ei roi yn lle paragraff (b)— “(b) a proposal by the Welsh Ministers to serve a notice of proposed termination or make a termination order under regulation 6 of the Scheduled Monuments (Heritage Partnership Agreements) (Wales) Regulations 2021.”
Atodlen 1	Mae Deddf 1979 yn gymwys fel pe bai Atodlen 1 wedi ei hepgor.